

ROVVILTNEMNDA I REGION 7 Nordland

Adresseliste

Deres ref

Vår ref
2012/62

Arkivnr
433.52

Dato
06.09.2012

Vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i rovviltregion 7 - Nordland 2012/2013

Rovviltnemnda har myndighet til å fastsette kvote for lisensfelling av jerv når bestanden ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for jerv i regionen, jf. §§ 7 og 10 i forskrift av 18.03.2005 om forvaltning av rovvilt. Bestandsmålet for jerv i region 7 - Nordland er 10 årlige ynglinger. Bestandsmåloppnåelsen baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt. I perioden 2009-2011 er det registrert 11, 13 og 14 ynglinger av jerv i Nordland, dvs. et snitt på 12,7 årlige ynglinger. Rovviltnemnda har dermed myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv, jf. rovviltforskriften.

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland vedtok i møte den 6. september 2012, sak 16/2012, kvote for lisensfelling av jerv i region 7 – Nordland for 2012/2013. Vedtaket er fattet i medhold av lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 18 første ledd b) og 77, jfr. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 10.

Vedtak

Rovviltnemnda i Nordland fatter vedtak om lisensfelling på jerv innenfor region 7 – Nordland i 2012/2013. Kvoten settes til totalt 23 jerv, hvorav maksimalt 11 hunndyr. Nærmere kvote- og områdeavgrensning følger av dette vedtak.

Lisensfellingene iverksettes for å avverge framtidige skader på husdyr og tamrein. Det legges særlig vekt på høye tapstall inneværende år og at region 7 ligger godt over vedtatt bestandsmål for jerv. En kvote på 23 jerv vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Rovviltnemnda vil i forbindelse med fastsetting av kvote for lisensfelling av jerv påpeke at det i Stortingets enstemmige rovviltforlik inngått 17. juni 2011, står følgende i pkt. 2.2.4: "I de tilfeller der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, skal miljøforvaltningen så langt det er mulig sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene lisensfellingsskvote er gitt".

Kvota fordeles på følgende fellingsområder (se også kart i sekretariatets saksframlegg som er vedlagt):

Område 1 – Lofoten/Vesterålen, ingen jakt da jerv ikke er påvist.

Område 2 – nordlige deler av Nordfylket, inngår i kvote satt av Rovviltnemnda i region 8

Omfatter fastlandsdelen av Tjeldsund kommune, hele Evenes kommune og den delen av Narvik kommune som ligger nord for Rombaken. Fra Rombaksbotn går grensa langs Rombakselva opp Norddalen og følger bekken som kommer fra Brudeslørvatnet til Ofofbanen krysser denne, fra dette punkt går grensa langs Ofofbanen til svenskegrensa.

Område 3 – Nordfylke sør for Rombaken, kvote på 3 jerv.

Mot nord går grensa langs Rombaken. Fra Rombaksbotn går grensa langs Rombakselva opp Norddalen og følger bekken som kommer fra Brudeslørvatnet til Ofofbanen krysser denne, fra dette punkt går grensa langs Ofofbanen til svenskegrensa. Mot sør går fra riksgrensa ved Leirvatnet og rett linje til Blåmannen. Derfra ned Fonndalen og Norddalen til Øvrevatnet. Videre langs Sjønståvassdraget ut til Fauske. Derfra ut Skjerstadjorden og Saltfjorden.

Område 4 – Ytre Midtfylket, kvote på 3 jerv.

Mot nord grenser området til Saltenfjorden, Saltstraumen og Skjerstadjorden. Mot øst går grensa langs kommunegrensa mellom Bodø og Saltdal, og mellom Beiarn og Saltdal sør til Kruhki (1230 moh). Derfra rett øst til Bjøllåga og langs denne sør til E6.

Område 5 – Indre Midtfylket, kvote på 3 jerv.

Mot nord grenser området Skjerstadjorden og Indre Nordfylket. Mot vest grenser området til Ytre Midtfylket. Mot øst og sør langs riksgrensa til Sverige sør til kommunegrensa mellom Saltdal og Rana, langs denne til E6. Videre langs E6 til Ranfjorden.

Område 6 – Ytre Sørfylket, kvote på 3 jerv.

Hemnes, Vefsn og Grane kommuner vest for E6, samt hele Bindal, Sømna, Brønnøy, Vevelstad, Alstahaug og Leirfjord kommuner.

Område 7 – Indre Sørfylket, kvote på 3 jerv.

Rana, Hemnes, Vefsn og Grane kommuner øst for E6, samt hele Hattfjelldal kommune.

Hunndyrkvoten er på inntil 11 jervetisper.

Frie dyr: 8 dyr

Åtte dyr ("frie dyr") fordeles ikke ved starten av lisensfellinga. Disse kan fordeles seinere av Fylkesmannen i samråd med Rovviltnemnda, avhengig av skadesituasjonen på rein og sau til jerv, felte jerv og bestandssituasjonen. På denne måten kan man dersom det er behov for det, legge til rette for et høyere uttak i de områdene der man har hatt de største tapene til jerv denne beitesesongen. Videre kan Fylkesmannen i samråd med Rovviltnemnda omfordele restkvoten underveis i lisensfellinga, avhengig av hvor jerv blir felt og behovet for å målstyre restkvoten til områder med store tap til jerv.

Praktisk informasjon om lisensfellinga, rapportering og informasjonsplikt, samt kart over fellingsområdene vil bli lagt ut på Fylkesmannen i Nordlands nettsider om rovviltforvaltning i forkant av lisensfellinga: www.fylkesmannen.no/nordland.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29 og rovviltforskriften § 18. En eventuell klage skal fremsettes for rovviltnemnda i region 7 jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Tomas Norvoll
leder for rovviltnemnda

Vedlegg:
Sekretariatets saksframstilling og forslag til vedtak om kvote for lisensfelling av jerv.

Adresseliste:

Aktuelle kommuner i Nordland (e-post)
Direktoratet for naturforvaltning (via SharePoint)
Foreningen Våre Rovdyr (e-post)
Fylkesmannen i Troms (e-post)
Mattilsynet, regionskontoret for Nordland (e-post)
Naturvernforbundet i Nordland v/Erling Solvang (e-post)
NJFF-Nordland (e-post)
Nordland Bondelag v/ Wanja Rakvaag (e-post)
Nordland reindriftssamers fylkeslag v/ Mads Kappfjell (e-post)
Nordland Sau og Geit v/Ann Guro Hansen (e-post)
Reindrifftsforvaltningen i Nordland (e-post)
Rovviltnemnda i region 8 v/ Fylkesmannen i Troms (e-post)
Rovviltutvalget i Nordland bonde- og småbrukarlag v/ Bjørnar Hansen (e-post)
Statens naturoppsyn i Nordland (e-post)

Saksbehandler, innvalgstelefon og e-post:
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68
fmnooys@fylkesmannen.no

Vår dato
28.08.2012
Deres dato

Vår referanse
2012/62
Deres referanse

Vår arkivkode
433.52

Rovviltnemnda i Nordland

Sekretariatets saksframlegg til saker i møte 3/2012 i Rovviltnemnda for region 7 - Nordland

Sak 13/2012 Godkjenning av saksliste

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner sakslista til møte 3/2012 slik den foreligger.

Sak 14/2012 Godkjenning av referat fra møte 2/2012 den 30. mai

Utkast til referat fra møte 2/2012 den 30. mai ble sendt til medlemmene i Rovviltnemnda per e-post den 13. juni 2012. Utkast til referat er vedlagt (vedlegg 1).

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner referatet fra møte 2/2012 slik det foreligger.

Sak 15/2012 Samarbeidsavtale mellom region 7 og 8

Sekretariatet viser til referat fra samarbeidsmøte mellom roviltnemndene i region 7 og 8 den 30. mai (vedlegg 2) hvor det ble bestemt at man ønsker å inngå et samarbeid mellom nemndene i forhold til blant annet kvotejakt, lisensfelling og skadefelling i grenseområdene. Vi viser også til forslag til avtale som er lagt ved dette møtereferatet. Denne avtalen ble godkjent av Rovviltnemnda i region 8 den 22. juni.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner forslag til samarbeidsavtale mellom region 7 og 8.

Sak 16/2012 Kvote for lisensfelling av jerv 2012/2013

Bakgrunn

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige ynglinger av jerv. De tre siste årene (2009-2011) er det registrert henholdsvis 53, 66 og 58 ynglinger av jerv på landsbasis. Bestandsmålet i Nordland er på 10 årlige ynglinger. Siste tre år (2009-2011) er det registrert hhv. 11, 13 og 14 ynglinger.

Etter naturmangfoldloven er jerv fredet. Det er likevel mulig å felle jerv med hjemmel i unntaksbestemmelsene i naturmangfoldloven, herunder § 18 første ledd b), for blant annet å forhindre skade på husdyr eller tamrein. Hensynet til levedyktig næringsvirksomhet i landbruket, samt hensynet til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt, medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom fellingen ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse.

Etter rovviltforskriften §§ 7 og 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for skademotivert lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av blant annet jerv når bestanden ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for jerv i regionen. Tall fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt i Norge viser at bestandsmålet for jerv er oppnådd i Nordland. Rovviltnemnda har dermed myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv, jf. rovviltforskriften.

Rovviltnemnda i region 7 og Rovviltnemnda i Region 8 har inngått avtale om at ved fastsetting av kvote for lisensfelling av jerv i grenseområdene mellom Nordland og Troms, skal deler av nordlige Nordland omfattes av kvotevedtak for Troms. Dette er nærmere omtalt i avsnittet *Fordeling av kvota*.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i Nordland fatter vedtak om lisensfelling på jerv innenfor region 7 – Nordland i 2012/2013. Kvoten settes til totalt 18 jerv, hvorav maksimalt 9 hunndyr. Nærmere kvote- og områdeavgrensning følger av dette vedtak.

Lisensfellingen iverksettes for å avverge framtidige skader på husdyr og tamrein.

En kvote på 18 jerv vurderes ikke å være til skade for bestandens overlevelse.

Lovgrunnlag

Lovgrunnlaget for forslaget er lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 18 første ledd b) og 77, jfr. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 10.

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Rovviltforskriften § 7 (Generelle bestemmelser om vedtak fattet av rovviltnemnden):

Rovviltnemnden har myndighet til å fatte vedtak om kvote for felling etter forskriften § 8 og § 10 og kvote for jakt etter forskriften § 11 når bestanden av den enkelte art ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen, jf. forskriften § 4. Nemndens myndighet skal for ulv og bjørn baseres på de siste dokumenterte data om siste års ynglinger fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, jf. forskriften § 3 tredje ledd. Tilsvarende skal nemndens myndighet for gaupe og jerv baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.

Rovviltnemndens vedtak skal bygge på den regionale forvaltningsplanen for rovvilt, data om biologiske og bestandsmessige forhold og om skade- og konfliktsituasjonen, jf. forskriften § 3 tredje ledd og § 6. (...)

Rovviltforskriften § 10 (Kvote for lisensfelling på gaupe, jerv, bjørn og ulv):

Dersom vilkårene i forskriften § 7 er oppfylt, kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for skademotivert lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av gaupe, jerv, bjørn og ulv.

*Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.
(...)*

Rovviltnemnden kan til enhver tid endre eget vedtak om kvote for lisensfelling dersom nye opplysninger tilsier det.

Fellingsperioden er for:

(...) b) jerv: 10. september til og med 15. februar

Rovviltnemnden kan fastsette en kortere fellingsperiode dersom særlige forhold tilsier det. Det kan ikke utøves lisensfelling i de fredningsperioder som villtloven § 10 fastsetter.

Vedtak etter denne paragraf skal avgrense fellingsområder, bestemme antall dyr som kan felles, eventuell fordeling på kjønn og alder og om bestemte typer dyr skal være unntatt, samt nærmere vilkår for gjennomføring av lisensfelling i samsvar med regional forvaltningsplan for rovvilt, jf. forskriften § 6.

Videre er følgende politiske føringer og rammevilkår lagt til grunn for forslaget:

- St. meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst. S. nr. 174 (2003-2004)
- Rovviltforliket vedtatt av Stortinget 17.06.2011, jf. dokument 8:163 S (20 10-201 1) om endringer i forvaltningen av rovvilt.
- Revidert forvaltningsplan for jerv, gaupe, bjørn, ulv og kongeørn i region 7 – Nordland, vedtatt 03.03.2011.

Føringer i vedtatt forvaltningsplan for rovvilt i Nordland:

Rovviltnemnda ønsker at følgende forhold skal tillegges vekt i forbindelse med lisensfelling på jerv:

- Når bestandsmålet er oppnådd, skal det åpnes for lisensfelling i store deler av Nordland. Rovviltnemnda kan likevel, dersom den fastsatte fellingskvoten er begrenset, målstyre lisensfelling til de områdene som har hatt de største tapene av sau og rein til jerv de siste årene. Rovviltnemnda ønsker at en slik målstyring skal skje gjennom bruk av de fastsatte fellingsområdene.
- Når bestandsmålet ikke er oppnådd i Nordland, ønsker Rovviltnemnda at det åpnes for en begrenset lisensfelling, hvor kvoten målstyres til områder med de største tapene av sau og rein til jerv de siste årene gjennom bruk av de fastsatte fellingsområdene.
- Som et ledd i en differensiert forvaltning av jerv i Nordland, ønsker Rovviltnemnda at det ved fastsetting og fordeling av kvote skal legges vekt på om de enkelte delområdene har oppnådd sine bestandsmål. Dette både når det samlede bestandsmålet for region 7 er nådd og når det ikke er oppnådd.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Etter naturmangfoldloven §§ 1 og 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt, og at artenes forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet sees i sammenheng med de vedtatte bestandsmål, og forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. 52 (2008-2009). Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning er konkretisert i rovviltforskriften §§ 3 og 4 og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Rovviltforskriftens formål, jf. § 1, er å sikre bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor denne rammen skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Også naturmangfoldloven § 14 inneholder bestemmelser om vektlegging av interesser. Det følger av § 14 første ledd at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Annet ledd slår fast at ved vedtak i medhold av loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnet for samisk kultur. Vedtaket om kvote for betinget skadefelling gjelder innenfor områder hvor det foregår reindrift, og vi anser at vedtaket berører samiske interesser direkte. I forhold til vektlegging av andre samfunnsinteresser vises det til at vi i våre vurderinger har lagt vekt på skadeomfanget og potensialet for rovviltskader på både sau og tamrein.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i loven §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven §§ 8 til 10 er omtalt senere. Vedtaket gjelder lisensfelling av jerv og det er ikke relevant å stille fordyrende vilkår i vedtaket. Naturmangfoldloven § 11 anses derfor ikke relevant å vurdere nærmere i denne saken.

Det følger av rovviltforskriftens formål, § 1, at forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder. Prioriteringen mellom prioriterte områder for sau og rein og prioriterte områder for rovvilt i den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er tillagt vekt i vurderingene av nødvendig kvotestørrelse for jerv. Dette er i samsvar med prinsippene i naturmangfoldloven § 12.

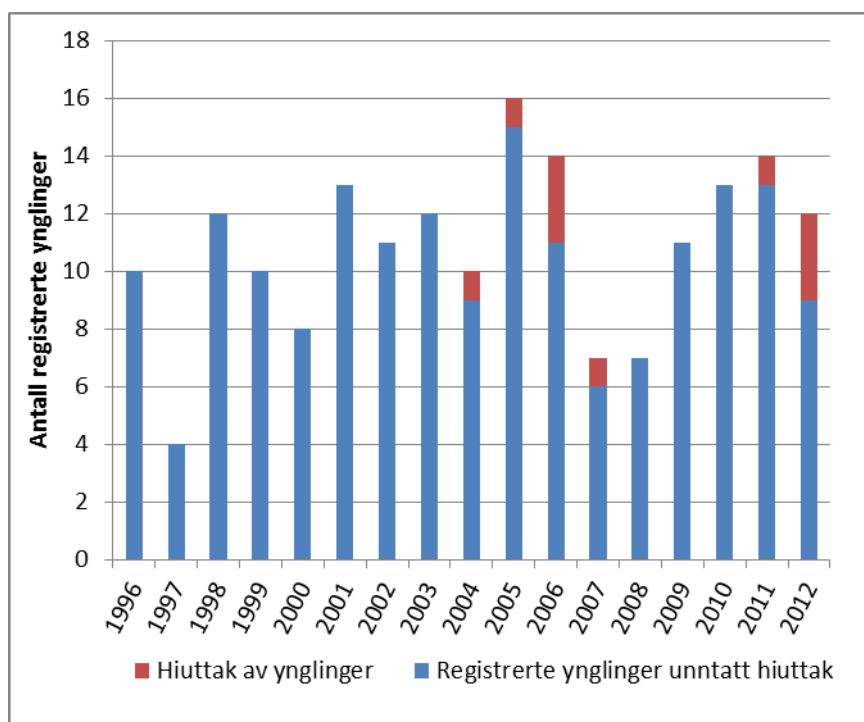
Om bestandssituasjonen og overvåking av jerv

Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på eksisterende og tilgjengelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning jf. naturmangfoldloven § 8. Sekretariatet viser til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av Det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd.

I Nordland blir de fleste jerveynglingene påvist i Saltfjellregionen og i indre deler av fylket mot Sverige. Etter en forholdsvis lav registrert jervebestand i 2007 og 2008, har jervebestanden vært økende. NINA rapport 757 gir den siste oppdaterte oversikten over antall verifiserte ynglinger av jerv i hver region, og for hele landet. Årene 2009-2011 er det verifisert henholdsvis 11, 13 og 14 ynglinger av jerv i region 7 - Nordland. Sekretariatet konstaterer at antall ynglinger er høyere enn bestandsmålet for regionen på 10 årlige ynglinger av jerv. Av de 14 ynglingene i 2011 ble det gjennomført hiuttak i 1 tilfelle, slik at netto antall ynglinger før beitesesongen 2011 var 13 ynglinger. Registrert bestand var over eller på bestandsmålet i alle delområdene i fylket i 2011.

Tabell: Antall registrerte jerveynglinger i de ulike delområdene i Nordland i 2009–2011, samt bestandsestimater basert på antall ynglinger og DNA-analyser av ekskrementer. Kilde: NINA og Rovbasen.

	2009	2010	2011	Snitt 2009-11	2012 (foreløpige tall)	Delmål i forvaltningsplan
Ynglinger i Sørfylket	4	2	5	3,7	5	2
Ynglinger i Midtfylket	6	6	5	5,7	4	5
Ynglinger i Nordfylket	1	5	4	3,3	3	3
Totalt ant. ynglinger	11	13	14	12,7	12	10
Bestandsestimater ynglinger	53	66	78			
Ant. individer - DNA	66	78	90			

Figur 1. Antall ynglinger av jerv registrert i Nordland i perioden 1996-2011, samt foreløpige tall for 2012. Kilde: Rovbasen.

Resultater fra årets jerveregistrering antyder rundt 12 ynglinger. I tillegg er det registrert to "usikre ynglinger". Det ser dermed ut til at vi kommer over bestandsnivået som er fastsatt for Nordland. Det er midlertid viktig å merke seg at tre av disse ynglingene er tatt ut, slik at de foreløpige tallene viser ni ynglinger netto i 2012. Endelige tall for antall ynglinger publiseres i en rapport fra Rovdata innen 1. oktober.

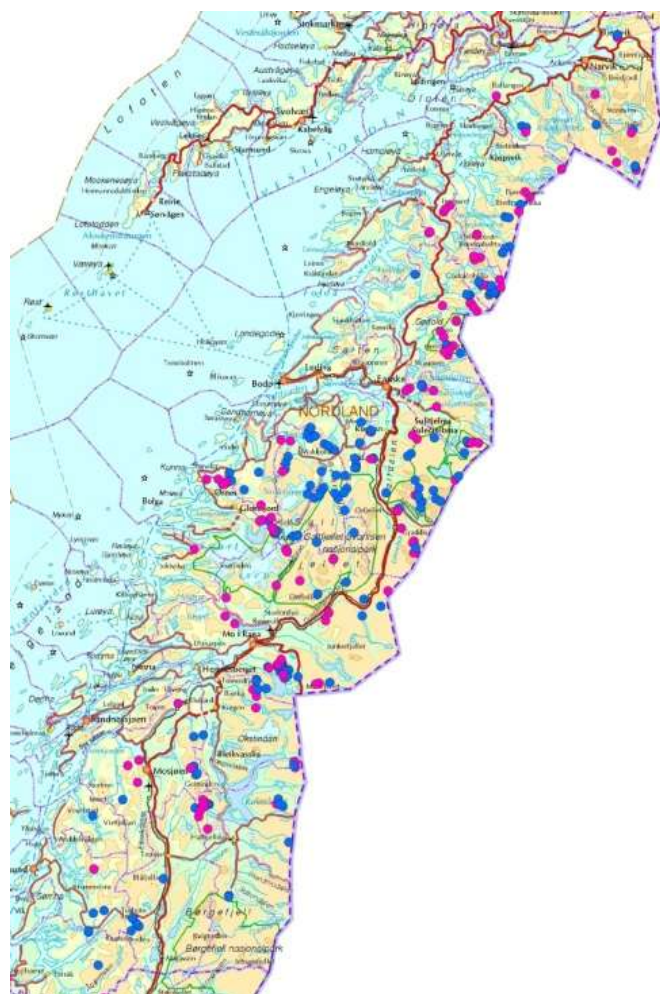
Jervebestanden i Nordland – en del av en stor østlig skandinavisk bestand

Rovdata har i en fersk rapport (NINA Rapport 843) sammenstilt de fire siste årene med DNA-analyser og registrering av kull med jervevalper i Norge. Jervebestanden i Nordland er genetisk felles med jerv i Nord-Trøndelag og Sverige. Disse danner en stor østlig jervebestand i Skandinavia. Antall jerv identifisert ved DNA de ulike årene i denne jervebestanden har holdt seg rimelig stabilt de siste årene, med i underkant av 300 individer per år. På bakgrunn av DNA-analysene og hi-registreringene konkluderer Rovdata med at det har vært en jevn bestandsøkning i de to nordligste jervebestandene i Skandinavia. Den østlige (som Nordland er en del av) framstår som spesielt robust, med et bestandsanslag fra yngleregistreringen på omtrent 750 individer. Det har vært et betydelig uttak i den norske delen av denne bestanden, mens det på svensk side er minimal beskatning. Siden bestanden på norsk side ikke synker til tross for høye uttak, er det i følge Rovdata god grunn til å anta at det er netto innvandring fra Sverige i disse områdene.

Jerv påvist ved DNA-analyser i Nordland

Genetiske analyser er de siste årene blitt implementert som et viktig verktøy i rovviltovervåkingen i Skandinavia. I særlig grad har antallet DNA-analyser av ekskrementer økt betydelig. Det siste tiåret er det gjennomført rutinemessig innsamling og påfølgende DNA-analyser over store deler av jervens utbredelsesområde i Norge og Sverige. Individbestemmelse fra DNA-profilene til de innsamlede prøvene har gitt en bedre forståelse av bestandsstørrelse, reproduksjon, populasjonsstruktur og immigrasjon.

Metodikken for bestandsestimering fra DNA-identifiserte individer er for tiden under evaluering. Antall identifiserte individer kan sees på som et minimumsestimat for bestandsstørrelse, eller snarere et uttrykk for hvor mange jerver som har vært påvist innen de respektive land eller regioner. Det er foreløpig uklart hvor stor andel av den faktiske bestandsstørrelsen disse minimumstallene utgjør. I Norge vurderes minimumstallene å utgjøre en stor andel av faktisk bestandsstørrelse, da det generelt er god dekningsgrad i innsamlingen, et stort antall analyserte prøver, og en svært høy andel tidligere kjente individer blant felte voksne jerver.

Figur: DNA-treff på jerv vinteren 2010/2011. Blå=hannjerv, rød=hunnjerv. NB! Samme individ kan ha flere treff i kartet. Kilde: Rovdata.

Vinteren 2011 fikk man etter analyse av det innsamlede materialet i Nordland, totalt 297 fungerende prøver. Av disse ble det identifisert 90 ulike individ. Av disse var 42 kjent fra tidligere DNA-analyser, mens 48 var nye individ. Det ble registrert 52 tisper og 38 hanner. Fordelingen av de 90 jervene er som følger:

- Ofoten, 13 jerv
- Nord-Salten, 9 jerv
- Balvatnet, 11 jerv
- Saltfjellet, 28 jerv
- Rana øst, 8 jerv
- Helgeland, 21 jerv

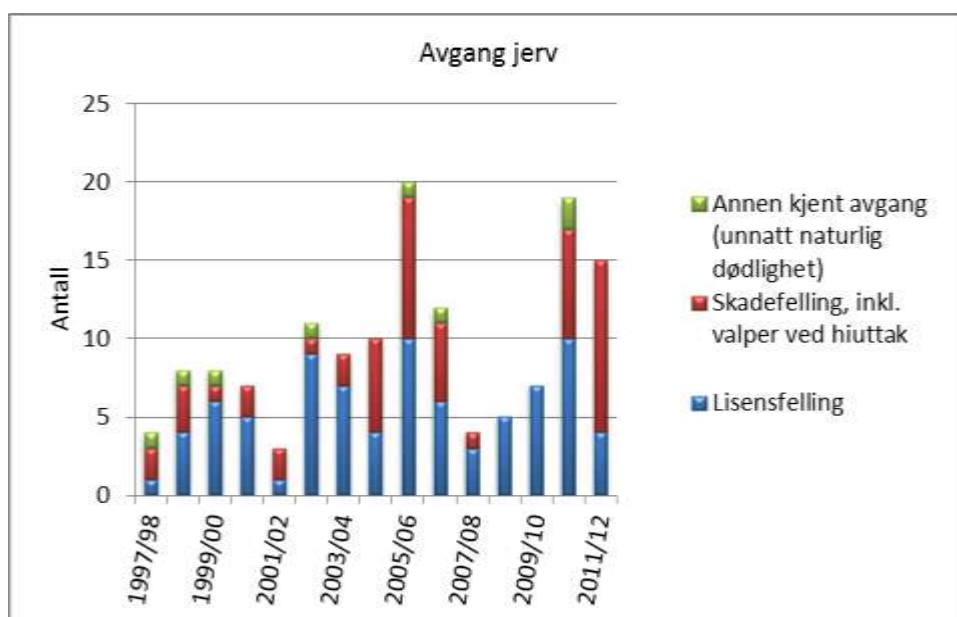
Avgang av jerv

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Rovdata beskriver den genetiske situasjonen for jerv i Sør-Norge som utfordrende, grunnet liten utveksling av individer fra nordøst til områdene vest for Østerdalen. Utover enkelte påkjørsler og predasjon skjer avgangen av voksne jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Når det gjelder valper, så er dødeligheten for disse høy det første leveåret og infanticid (ungedrap) er vanlig.

Under lisensfellinga i 2011/2012 ble det felt fire jerv i Nordland. Etter lisensperiodens slutt har direktoratet ved SNO gjennomført tre hiuttak og i tillegg uttak av fire enkeltjerv, til sammen seks voksne jerv og fem valper. Vedtakene ble gjort med hensyn på blant annet forvaltningsplanen for region 7, nemndas prioriteringer, skadehistorikk og prioriterte beiteområder.

Tabell: Uttak av jerv vinteren 2011/2012

Type	Antall	Kommuner
Lisensfelling	4	Sørfold, Saltdal, Vefsn og Hattfjelldal
Ekstraordinære uttak av enkeltdyr	4	Steigen, Bindal, Vefsn og Evenes
Hiuttak	3	Steigen (1), Rana (2)

Figur: Avgang av jerv fordelt på årsak i Nordland i perioden 1997-2012.

Jervebestanden og føre-var-prinsippet

Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9. I dette tilfellet foreligger det betydelig kunnskap om bestanden av jerv i Norge og Nordland. Selv om endelig rapport over antall jerveynglinger i 2012 ikke blir publisert før 1. oktober, og det er således fortsatt noe usikkerhet knyttet til det siste års registreringer, vurderer sekretariatet at man i denne saken har tilstrekkelig kunnskap til å fatte vedtak. Føre-var-prinsippet tillegges derfor lite vekt i saken.

Tap av sau og rein til jerv

Det er årlig betydelige tap av sau og rein til jerv i Nordland, og det erstattes årlig 800-1000 rein og 1000-1500 sau til jerv i fylket. Tapene er spredt over store deler av fylket fra kyst til innland.

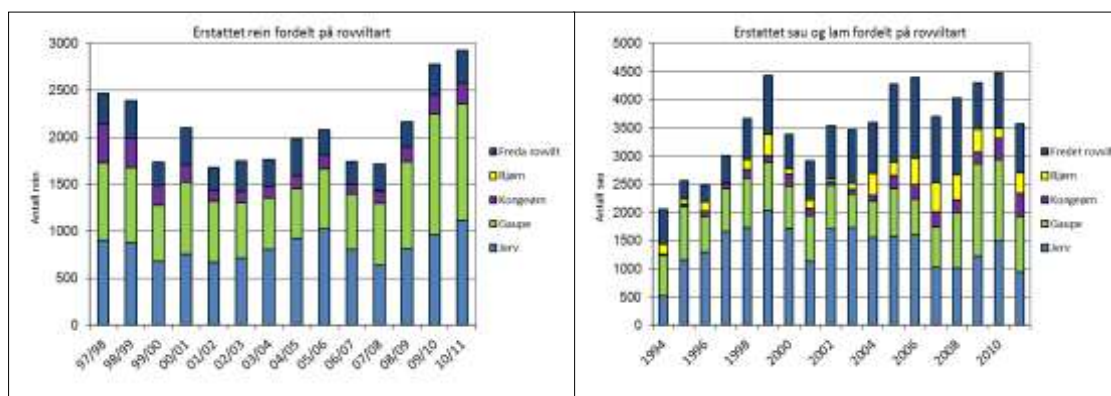
Så langt i år er det registrert 17 sau i fylket som er dokumentert tatt av jerv, de fleste av disse i Saltdal og Beiarn kommuner. For tilsvarende periode i fjor var det kun registrert 4 sau tatt av jerv. Erfaringsmessig skjer de aller fleste tapene av sau til jerv i august-september.

Tabell: oversikt over tapsutvikling i sauenæringa i Nordland 2009-2011

Beiteår	Omsøkt tap (sau og lam)	Antall dok. til jerv	Erstattet til jerv (sau og lam)	Totalt erstattet (sau og lam)
2009	8075	68	1235	4333
2010	8537	49	1497	4489
2011	6659	45	938	3570

Tabell: oversikt over tapsutvikling i i Nordland reinbeiteområde 2008/09 – 2010/11

Beiteår	Omsøkt rein	Antall dok. til jerv	Erstattet til jerv	Totalt erstattet rein
2008/09	4706	34	812	2273
2009/10	5747	27	986	2809
2010/11	6417	38	1112	2923
2011/12	6225	27		

Figur 3: Antall tamrein (venstre) og sau (høyre) erstattet som drept av fredet rovvilt i perioden 1997-2011.

Begrunnelse for åpning av lisensfelling av jerv i Nordland

Ved vurdering av kvote for lisensfelling skal rovviltnemnda ifølge kommentarene til § 7 annet ledd, gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling, og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Antall registrerte ynglinger i årene 2009, 2010 og 2011 er 11, 13 og 14, hvilket gir et gjennomsnitt på 12,7 ynglinger pr år. Foreløpige tall viser at det i 2012 er registrert 12 dokumenterte eller antatte ynglinger av jerv i Nordland. Av disse er tre tatt ut, slik at netto antall ynglinger er 9. Det totale antall ynglinger vil variere fra år til år, dette skyldes bl.a. at jervetispene ikke yngler hvert år.

Fylkesmannen i Nordland har i sitt forslag til kvote for lisensfelling på jerv tatt utgangspunkt i kunnskap om bestandssituasjonen for jerv i Nordland og Norge, skadesituasjonen på sau og rein, samt føringer og målsettinger i vedtatt forvaltningsplan og i gjeldende regelverk og rammevilkår.

For å forsøke å forvalte jervebestanden på et nivå omkring bestandsmålet på 10 årlige ynglinger og redusere tapet av beitedyr til jerv i størst mulig grad, samt for å forsøke å begrense behovet for ekstraordinære uttak og hiuttak neste vår, vurderer vi det bør åpnes for lisensfelling av jerv i store deler av fylket, dvs. i alle områder hvor det er påvist forekomster av jerv, i samsvar med vedtatt forvaltningsplan. Jervebestanden har vært økende de siste årene, noe som har gjort at lisensfellingkvotene også har økt. Jerven i Nordland er en del av en stor og robust østlig jervebestand i Skandinavia, og DNA-analyser viser en økning i antall registrerte individ per år. Sekretariatet vurderer at kvota bør være forholdsvis høy, men lavere enn i 2011 da nemnda fastsatte en kvote på 24 jerv. Dette med bakgrunn i de foreløpige tallene fra årets bestandsregistrering som viser netto 9 ynglinger, og dermed en reduksjon fra i fjor. Vi legger også vekt på at områdene nord for Rombaken i år omfattes av jervekvote fastsatt av Rovviltnemnda i region 8. Nordlands-kvota skal altså i år fordeles på et mindre område enn tidligere år. Sekretariatet foreslår etter en helhetsvurdering av situasjonen en kvote på 18 jerv i Nordland, hvorav maksimalt 9 hunddyr. Sekretariatet vurderer at et slikt uttak ikke vil være til skade for jervebestandens overlevelse.

Fordeling av kvota

Rovviltnemnda i region 7 og Rovviltnemnda i Region 8 har inngått avtale om at det ved fastsetting av kvote for lisensfelling av jerv i grenseområdene mellom Nordland og Troms, skal følgende område i Nordland omfattes av kvotevedtak for Troms:

Fastlandsdelen av Tjeldsund kommune, hele Evenes kommune og den delen av Narvik kommune som ligger nord for Rombaken. Fra Rombaksbotn går grensa langs Rombakselva opp Norddalen og følger bekken som kommer fra Brudeslørvatnet til Ofotbanen krysser denne, fra dette punkt går grensa langs Ofotbanen til svenskegrensa.

Dette innebærer at kvote for region 7 fordeles i fylket sør for Rombaken. For kvote i områdene nord for Rombaken vises det til kvote for lisensfelling av jerv i region 8, som administreres av Fylkesmannen i Troms. En slik ordning betyr at de fastsatte fellingsområdene i vedtatt forvaltningsplan må justeres i nord. Sekretariatet foreslår at Ytre og Indre Nordfylket, med unntak av området som administreres fra Troms, slås sammen til ett fellingsområde.

Sekretariatets foreslår en kvote for lisensfelling av jerv i Nordland på 18 jerv, hvorav inntil 9 tisper, fordelt på følgende måte:

Område 1 – Lofoten/Vesterålen, ingen jakt da jerv ikke er påvist.

Område 2 – nordlige deler av Nordfylket, inngår i kvote satt av Rovviltnemnda i region 8
Omfatter fastlandsdelen av Tjeldsund kommune, hele Evenes kommune og den delen av Narvik kommune som ligger nord for Rombaken (fra Rombaksbotn går grensa for området i Norddalen opp til Ofotbanen og langs Ofotbanen til svenskegrensa).

Område 3 – Nordfylke sør for Rombaken, kvote på 3 jerv.

Mot nord går grensa langs Rombaken, fra Rombaksbotn langs Norddalen opp til Ofotbanen og langs Ofotbanen til svenskegrensa. Mot sør går fra riksgrensa ved Leirvatnet og rett linje til Blåmannen. Derfra ned Fonndalen og Norddalen til Øvrevatnet. Videre langs Sjønståvassdraget ut til Fauske. Derfra ut Skjerstadjorden og Saltfjorden.

Område 4 – Ytre Midtfylket, kvote på 3 jerv.

Mot nord grenser området til Saltenfjorden, Saltstraumen og Skjerstadjorden. Mot øst går grensa langs kommunegrensa mellom Bodø og Saltdal, og mellom Beiarn og Saltdal sør til Kruhkki (1230 moh). Derfra rett øst til Bjøllåga og langs denne sør til E6.

Område 5 – Indre Midtfylket, kvote på 3 jerv.

Mot nord grenser området Skjerstadjorden og Indre Nordfylket. Mot vest grenser området til Ytre Midtfylket. Mot øst og sør langs riksgrensa til Sverige sør til kommunegrensa mellom Saltdal og Rana, langs denne til E6. Videre langs E6 til Ranfjorden.

Område 6 – Ytre Sørfylket, kvote på 3 jerv.

Hemnes, Vefsn og Grane kommuner vest for E6, samt hele Bindal, Sømna, Brønnøy, Vevelstad, Alstahaug og Leirfjord kommuner.

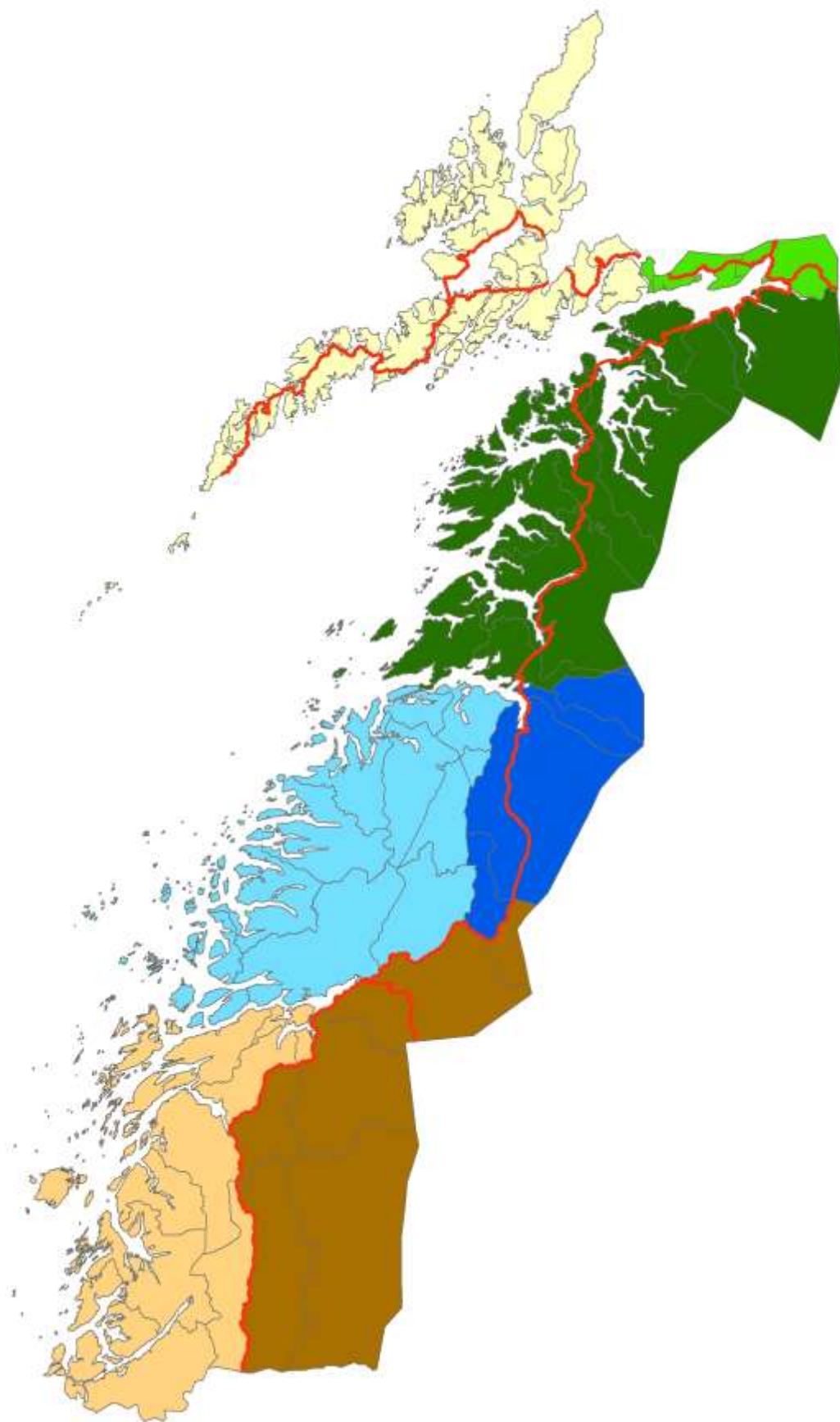
Område 7 – Indre Sørfylket, kvote på 3 jerv.

Rana, Hemnes, Vefsn og Grane kommuner øst for E6, samt hele Hattfjelldal kommune.

Frie dyr: 3 dyr

Hunndyrkvoten forslås fastsatt til maksimalt 9 dyr.

Vi foreslår at 3 dyr ("frie dyr") ikke fordeles ved starten av lisensfellinga, men at disse kan fordeles seinere av Fylkesmannen i samråd med Rovviltnemnda avhengig av skadesituasjonen på rein og sau til jerv, felte jerv og bestandssituasjonen. På denne måten kan man dersom det er behov for det, legge til rette for et høyere uttak i de områdene der man har hatt de største tapene til jerv denne beitesesongen. Vi foreslår også at Fylkesmannen i samråd med Rovviltnemnda kan omfordele restkvoten underveis i lisensfellinga avhengig av hvor jerv blir felt og behovet for å målstyre restkvoten til områder med store tap til jerv.

*Figur: Kart over fellingsområder i forvaltningsplan for rosvilt i Nordland.
NB. E6, E10 og E12 er tegnet inn for å kunne orientere seg lettere i kartet.*